

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Miluše Doškové a soudců Mgr. Radovana Havelce a JUDr. Vojtěcha Šimíčka v právní věci žalobce **JiNo, s. r. o.**, se sídlem Pardubice, Zámecká 17, zastoupeného JUDr. Jiřím Sehnalem, advokátem se sídlem Kolín, Politických vězňů 27, proti žalovanému **Celnímu ředitelství v Hradci Králové**, se sídlem Hradec Králové, Bohuslava Martinů 1672/8a, za účasti osoby zúčastněné na řízení **Kavona, a. s., v likvidaci**, se sídlem Pardubice, Palackého 248, zastoupené Mgr. Milanem Edelmannem, advokátem se sídlem Loděnice, Chrustenice 208, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 27. 4. 2007, č. j. 30 Ca 55/2006 - 41,

t a k t o :

Rozsudek Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 27. 4. 2007, č. j. 30 Ca 55/2006 - 41, **se zrušuje** a věc **se vrací** tomuto soudu k dalšímu řízení.

O d ů v o d n ě n í :

Rozhodnutím ze dne 15. 8. 2006, č. j. 11768-02/06-0601-21 (dále jen „napadené rozhodnutí“), zamítl žalovaný, s odkazem na ustanovení § 50 odst. 6 zákona č. 337/1992 Sb., o správě daní a poplatků, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „daňový řád“) a ustanovení § 42 odst. 12 zákona č. 353/2003 Sb., o spotřebních daních, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o spotřebních daních“) odvolání žalobce proti rozhodnutí Celního úřadu Pardubice (dále jen „správce daně“) ze dne 10. 7. 2006, č. j. 4667/06-0663-021, o zabránění vybraných výrobků podle ustanovení § 42 odst. 12 zákona o spotřebních daních.

Rozhodnutí žalovaného napadl žalobce u Krajského soudu v Hradci Králové žalobou; ten ji rozsudkem ze dne 27. 4. 2007, č. j. 30 Ca 55/2006 - 41, jako nedůvodnou zamítl.

Krajský soud v odůvodnění rozsudku uvedl, že správce daně vydal dne 23. 7. 2004 vůči žalobci rozhodnutí, č. j. 2568-16/04/0663-31, kterým rozhodl o zajištění vybraných výrobků podle ustanovení § 42 odst. 2 zákona o spotřebních daních. Vybranými výrobky byly zjištěné lihové zásoby nacházející se v areálu lihovaru Hrobice (jehož vlastníkem je žalobce), které nebyly nikým evidovány, nebyly předmětem povinné inventarizace lihových zásob podle stavu k 31. 12. 2003 v souvislosti se změnou zákona o spotřebních daních ke dni 1. 1. 2004, o jejich vlastnictví nebyl získán žádný důkaz a nebylo též prokázáno jejich řádné zdanění ani oprávněné nabytí za ceny bez daně. Správce daně přistoupil v souladu se zákonem o spotřebních daních k vyměření spotřební daně ze zjištěných lihových zásob; tato záležitost byla předmětem řízení u Krajského soudu v Hradci Králové vedeného pod sp. zn. 30 Ca 7/2006. Následně přistoupil správce daně k vydání rozhodnutí o zabránění vybraných výrobků, a to dne 10. 7. 2006, č. j. 4667/06-0663-021; vůči tomuto rozhodnutí brojil žalobce odvoláním. Rozhodnutí žalovaného ze dne 15. 8. 2006, č. j. 11768-02/06-0601-21, kterým bylo odvolání zamítnuto, je předmětem přezkumu krajským soudem.

Krajský soud shledal, že není sporu o tom, že areál lihovaru Hrobice vlastnil k 1. 1. 2004 žalobce, a to včetně movitých věcí. V areálu objevil v červnu 2004 správce daně značné množství lihových zásob (dále „lihové zásoby“ nebo „vybrané výrobky“), které nebyly v rozporu se zákonem č. 61/1997 Sb., o lihu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o lihu“), evidovány. Podle dosavadní inventarizace předané správci daně Finančním úřadem Pardubice nebyly tyto vybrané výrobky ve vlastnictví obchodní společnosti AGAP, spol. s r. o., v likvidaci, která provozovala pěstitelskou pálenici v areálu lihovaru na základě nájemní smlouvy s žalobcem jakožto pronajímatelem; žalobci se též nepodařilo správci daně prokázat, že by vlastníkem vybraných výrobků byla případně jiná osoba. Současně nešlo o odpadní tekutiny, jak tvrdil žalobce; jeho tvrzení bylo vyvráceno analýzou odebraných vzorků. Ve smyslu ustanovení § 140 odst. 11 zákona o spotřebních daních vybrané výrobky vyrobené před datem účinnosti zákona o spotřebních daních (tj. přede dnem 1. 1. 2004), které nebyly zdaněny podle dosavadních právních předpisů, musely být uvedeny do volného daňového oběhu nebo uvedeny do režimu podmíněného osvobození od daně ke dni nabytí účinnosti citovaného zákona. Tato povinnost nebyla podmíněna vlastnickým právem k vybraným výrobkům, ale stíhala i každého jejich držitele. Není pochyb o tom, že vybrané výrobky nemohly být vyrobeny až po 1. 1. 2004; po tomto datu existovala výroba jen v pěstitelské pálenici společnosti AGAP, spol. s r. o., v likvidaci, a s ohledem na probíhající kontrolní činnost prováděnou správcem daně nemohl žádný vyrobený líh uniknout z evidence. Současně krajský soud upozornil na závěry rozsudku Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 15. 9. 2006, č. j. 30 Ca 7/2006 (vedené ve věci vyměření spotřební daně z předmětných vybraných výrobků), a sice že žalobce neunesl důkazní břemeno ohledně tvrzení, že nebyl vlastníkem vybraných výrobků a že nebyl ani jejich skladovatelem. Argumentace žalobce třemi pravomocnými rozhodnutími (usnesením Okresního soudu v Pardubicích ze dne 13. 4. 2006, č. j. 10 C 42/2006 - 43, kterým byl schválen smír mezi žalobcem a osobou zúčastněnou na řízení, podle něhož se osoba zúčastněná na řízení stala výlučným vlastníkem 140 951 litrů

lihových zásob nacházejících se v ocelových nádrží v areálu lihovaru Hrobice; rozsudek pro uznání Okresního soudu v Pardubicích ze dne 13. 4. 2006, č. j. 10 C 10/2006 – 50, kterým byl žalobce zavázán vydat osobě zúčastněné na řízení 140 951 litrů lihových zásob nacházejících se v areálu lihovaru Hrobice; usnesení Krajského soudu v Hradci Králové, pobočky v Pardubicích ze dne 8. 12. 2005, č. j. 55 Cm 246/2005 – 29, kterým byl zrušen zápis o výmazu osoby zúčastněné na řízení z obchodního rejstříku a tato osoba vstoupila do likvidace, z důvodu objevení dalšího, v konkursním řízení nevypořádaného, majetku, kterým měly být předmětné lihové zásoby) byla krajským soudem odmítnuta. Jmenovaná rozhodnutí se totiž nezabývala otázkou vlastnického práva k vybraným výrobkům; v tomto ohledu se krajský soud zcela ztotožnil se stanoviskem žalovaného. V usnesení o schválení smíru šlo o dohodu dvou subjektů, kterou soud schválil, aniž otázku vlastnického práva jakkoliv zkoumal a posuzoval případnou zákonnost nabytí vybraných výrobků. Další pochybení, které spatřoval žalobce v tom, že správce daně nezaslal osobě zúčastněné na řízení rozhodnutí o zajištění vybraných výrobků (ze dne 23. 7. 2004, č. j. 2568-16/04/0663-31), popř. že je nezaslal, jakmile byla osoba zúčastněná na řízení opětovně zapsána do obchodního rejstříku, krajský soud taktéž odmítl. K tomu uvedl, že v době vydání rozhodnutí o zajištění byla osoba zúčastněná na řízení vymazána z obchodního rejstříku a rozhodnutí nabylo právní moci po uplynutí odvolací lhůty (žalobce si odvolání nepodal); uvedené řízení tím bylo skončeno a osoba zúčastněná na řízení se po svém opětovném zápisu do obchodního rejstříku již nemohla stát jeho účastníkem. Krajský soud uzavřel, že správce daně i žalovaný postupovali v souladu s ustanovením § 42 odst. 12 zákona o spotřebních daních, podle kterého je správce daně oprávněn rozhodnout o zabránění vybraných výrobků, u kterých se prokáže, že s nimi bylo nakládáno způsoby uvedenými v odst. 1 a 2 (v posuzovaném případě je relevantní odst. 2), jestliže osoba, která je vlastní, není správcem daně známa. Veškeré podmínky tohoto ustanovení byly splněny tak, jak uvedl žalovaný.

Proti tomuto rozsudku brojí žalobce (dále jen „stěžovatel“) kasační stížností opírající se o důvody uvedené v ustanoveních § 103 odst. 1 písm. a), b), d) soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“).

Stěžovatel v rámci rekapitulace průběhu správního řízení především zdůraznil, že v roce 2002 zakoupil v dražbě pořádané správcem konkursní podstaty společnosti Kavona, a. s. areál lihovaru Hrobice, a to bez jakýchkoli skladových zásob lihu; na stěžovatele tedy nikdy nemohlo přejít vlastnické právo k těmto zásobám. K řádnému předání areálu nedošlo a jednoduše bylo pokračováno v pronajímání objektů. Proto nebylo ani zjištěno, že se v areálu nachází množství odpadních látek z 80. let, které obsahují líh; podle předchozí právní úpravy přitom nebylo nutno tyto látky evidovat. Když v roce 2004 správce daně objevil lihové zásoby, byl stěžovatel jakožto majitel areálu obviněn z jejich skladování a byla mu vyměřena spotřební daň ve výši přesahující hodnotu celého areálu lihovaru. V řízení vedeném u Krajského soudu v Hradci Králové pod sp. zn. 30 Ca 7/2006, nicméně prokázal, že není vlastníkem vybraných výrobků, a to především předložením smlouvy, na základě které areál lihovaru (včetně zařízení) zakoupil; žádné lihové zásoby zde uvedeny nejsou. Současně již ve správním řízení předložil stěžovatel svou skladovou evidenci lihu, prokazující že na skladě lihové zásoby nemá a neměl. Původ lihových zásob (který spadá do 80. let minulého století) byl zjištěn ve správním řízení z výpovědí svědků J., B. a J. Stěžovatel se v tvrzení o neexistenci jeho vlastnického práva k předmětným

lihovým zásobám opětovně odvolává též na tři již shora zmíněná rozhodnutí Okresního soudu v Pardubicích a Krajského soudu v Hradci Králové, pobočky v Pardubicích a má za to, že na základě nich bylo postaveno na jisto, kdo je vlastníkem lihových zásob (Kavona, a. s., v likvidaci). Dle jeho přesvědčení celní orgány ignorovaly důkazy, vědomě rozhodovaly v rozporu se závěry soudních rozhodnutí shora uvedených a dokonce s těmito závěry polemizovaly a odmítly je. Stejného pochybení se nyní dopustil i krajský soud.

Dále stěžovatel namítá, že rozhodnutí o zajištění vybraných výrobků nebylo doručeno jejich vlastníku, a to osobě zúčastněné na řízení. V době vydání tohoto rozhodnutí byla sice osoba zúčastněná na řízení z obchodního rejstříku již vymazána, nicméně po jejím opětovném zápisu jí mělo být rozhodnutí doručeno. Stěžovatel v této souvislosti poukazuje na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 3. 2006, č. j. 2 Afs 183/2005 – 64, publikovaný pod č. 886/2006 Sb. NSS. Osoba zúčastněná na řízení byla postupem správce daně poškozena na svých právech a samotné rozhodnutí o zajištění vybraných výrobků vůbec nenabýlo právní moci, a proto ani nebylo lze přistoupit k zabrání vybraných výrobků; předpokladem pro jejich zabrání je totiž jejich pravomocné zajištění. Současně stěžovatel konstatuje, že si je vědom své sporné aktivní legitimace, která by spíše měla náležet vlastníku vybraných výrobků, a to likvidátorovi osoby zúčastněné na řízení.

Dále stěžovatel namítá nepřezkoumatelnost rozsudku krajského soudu. Tu spatřuje v tom, že výrok rozsudku „*Žaloba se zamítá.*“ nevyjadřuje vztah k obsahu žaloby, tj. neodpovídá žalobnímu petitu. Z takto formulovaného výroku není patrné, jaký nárok byl uplatňován a co se jím zamítá; výrok rozsudku však musí být určitý, přesný a srozumitelný tak, aby z něj bylo jednoznačně patrné, jak soud rozhodl.

Závěrem stěžovatel poukázal na porušení svých procesních práv v řízení před krajským soudem. Ten totiž, v rozporu s ustanovením § 74 odst. 1 s. ř. s., nedoručil stěžovateli a osobě zúčastněné na řízení vyjádření žalovaného, čímž je podstatně zkrátil v jejich právech. Nehledě na to, že vyjádření žalovaného obsahovalo celou řadu příloh, které soud po vydání rozsudku žalovanému vrátil a stěžovatel se s nimi při přípravě kasační stížnosti nemohl seznámit.

Osoba zúčastněná na řízení ve svém vyjádření uvedla, že se plně ztotožňuje s kasační stížností stěžovatele. Po celou dobu po obnovení svého zápisu do obchodního rejstříku se snaží všemi právními kroky uplatnit práva vlastníka lihových zásob nacházejících se v areálu lihovaru Hrobice. Celní orgány ji však zcela přehlížejí (např. s jejím odvoláním podaným do rozhodnutí o zabrání vybraných výrobků naložil správce daně tak, že jí pouze neformálním dopisem sdělil, že s ní nebude jednat jako s účastníkem řízení a tento postup pak posvětil i žalovaný). V ostatním osoba zúčastněná na řízení odkazuje na své předešlé vyjádření k žalobě a na již zmiňovaná tři pravomocná rozhodnutí soudů, která svědčí tomu, že je vlastníkem předmětných lihových zásob (totéž potvrzují i provedené svědecké výpovědi). Jakékoli rozhodování o propadnutí tohoto jejího majetku ve prospěch státu, aniž by byla účastna předcházejícího řízení, způsobuje poškození jejích subjektivních práv. Postupem celních orgánů došlo k porušení jejích základních práv zakotvených v čl. 11 a čl. 36 Listiny základních práv a svobod. Žalovaný nemohl

postupovat v souladu s ustanovením § 42 odst. 12 zákona o spotřebních daních, neboť mu byla známa osoba vlastníka vybraných výrobků. Osoba zúčastněná na řízení se sama domáhá soudní ochrany před nezákonným zásahem žalovaného, a to žalobou na ochranu proti nečinnosti u Krajského soudu v Hradci Králové, pod sp. zn. 30 Ca 26/2007.

Žalovaný ve svém vyjádření k věci uvedl, že zcela souhlasí se závěry krajského soudu a odkázal na své předešlé vyjádření k žalobě. Toliko podotkl, že se v případě lihových zásob v žádném případě nemohlo jednat o odpad; podle odebraných vzorků šlo o kvalitní lihové tekutiny s objemovým procentem etanolu v rozmezí od 34,4 do 96,3 %. Na rozdíl od tvrzení stěžovatele žalovaný uvádí, že tyto lihoviny podléhaly dani z lihu již od roku 1992 a výrobce byl povinen ve smyslu ustanovení § 15 odst. 2 zákona o lihu vést o nich evidenci. K hodnocení výpovědí svědků žalovaný uvedl, že jejich nejisté výpovědi měly směřovat do let minulého století, kdy stěžovatel ani osoba zúčastněná na řízení neexistovali. Žalovaný však zdůrazňuje, že z hlediska zákona o spotřebních daních není rozhodná skutečnost, kdo vybrané výrobky vlastnil a neevidoval, ale pouze to, že podléhají spotřební dani a že byly nalezeny v nemovitosti, kterou vlastnil stěžovatel.

Nejvyšší správní soud přezkoumal napadený rozsudek v rozsahu podané kasační stížnosti (§ 109 odst. 2, věta před středníkem s. ř. s.) a z důvodů v ní uvedených (§ 109 odst. 3, věta před středníkem s. ř. s.). Ve věci přitom rozhodl bez nařízení jednání za podmínek vyplývajících z ustanovení § 109 odst. 1, věty první s. ř. s.

Nejvyšší správní soud se nejprve zabýval otázkou aktivní legitimace stěžovatele, kterou shledával *prima vista* (obdobně jako sám stěžovatel) nejistou. Jde přitom o jednu z obligatorních podmínek řízení, k jejichž případné absenci je kasační soud povinen přihlédnout i *ex officio* (§ 109 odst. 3, věta za středníkem s. ř. s.). Tyto pochybnosti se odvíjejí od posouzení, zda vůbec napadená správní rozhodnutí mohla zasáhnout do sféry veřejných subjektivních práv stěžovatele, jak to předpokládá ustanovení § 65 odst. 1 s. ř. s. V daném případě byl právě stěžovatel adresátem rozhodnutí o zabrání vybraných výrobků, toto rozhodnutí mu bylo doručeno a podal proti němu také opravný prostředek. Tímto rozhodnutím správní orgán stěžovateli uložil veřejnoprávní povinnost strpět konečné odebrání výrobků, které měl před jejich zajištěním ve své dispozici, bez ohledu na jeho tvrzení, že o jejich existenci nevěděl. Lze plně přisvědčit stěžovateli, že uvedená skutečnost se dále promítla do jeho právního postavení, neboť byl zavázán pravomocným rozsudkem Okresního soudu v Pardubicích ze dne 13. 4. 2006, č. j. 10 C 10/2006 – 50, k vydání 140 951 litrů lihových zásob (předmětu správního řízení) k rukám osoby zúčastněné na řízení. Konečné zabrání lihových zásob rozhodnutím správního orgánu tedy znemožnilo splnit stěžovateli povinnost uloženou mu pravomocným rozsudkem civilního soudu. Nejvyšší správní soud má tudíž za nepochybné, že stěžovatel byl napadeným rozhodnutím dotčen na svých právech. V této souvislosti je vhodné zmínit též rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 19. 6. 2008, č. j. 5 Afs 34/2008 – 56, dostupný z www.nssoud.cz, který shodně konstatuje, že „adresát rozhodnutí celního orgánu o zabrání vybraných výrobků dle § 42 odst. 12 zákona č. 353/2003 Sb., o spotřebních daních, který měl uvedené výrobky před jejich zajištěním a následně zabráním celním orgánem ve své dispozici, je dle § 65 odst. 1 s. ř. s. legitimován k podání správní žaloby proti tomuto rozhodnutí celního orgánu, a to i v případě, kdy je nesporné, že není vlastníkem těchto výrobků.“

Dále se Nejvyšší správní soud zabýval tvrzenou námitkou nepřezkoumatelnosti rozsudku krajského soudu pro neurčitost výroku, neboť v případě její důvodnosti by bylo meritorní posouzení dalších stížních námitek fakticky vyloučeno. Tvrzení o nesrozumitelném (tedy nepřezkoumatelném) výroku je však zcela liché; poukázat lze například na rozsudek zdejšího soudu ze dne 10. 2. 2005, č. j. 2 As 38/2004 - 55, publikovaný pod č. 1070/2007 Sb. NSS, z něhož plyne, že „jsou-li v záhlaví soudního rozhodnutí jednoznačně identifikováni účastníci řízení (žalobce a žalovaný) a rovněž správní rozhodnutí, které je předmětem soudního přezkumu, nezpůsobuje obecné znění výroku (v daném případě „Žaloba se odmítá.“) nepřezkoumatelnost tohoto rozhodnutí [§ 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s.].“ Rozsudek správního soudu je tedy třeba vnímat jako celek (záhlaví, výrok, odůvodnění a poučení o opravných prostředcích) a nikoliv jeho jednotlivé části vytrhovat ze vzájemného kontextu. Žalobou napadené rozhodnutí, které je předmětem soudního přezkumu, se v rozhodnutích správních soudů jednoznačně definuje v záhlaví soudního rozhodnutí, a to uvedením správního orgánu, který je vydal, dne, kdy se tak stalo a rovněž uvedením čísla jednacího. Výrok rozhodnutí se pak omezuje na konstatování, jakým způsobem bylo o takto vymezené žalobě rozhodnuto. Závěry citovaného judikátu lze beze zbytku analogicky přijmout i pro posuzovaný případ, kdy byla žaloba zamítnuta. Podle ustanovení § 78 odst. 7 s. ř. s. soud žalobu zamítne, není-li důvodná; znění výroku je dáno zákonem stejně tak jako v případě odmítnutí návrhu (§ 46 s. ř. s.). Rozhodnutí správního orgánu, které je předmětem soudního přezkumu, je definováno určitě, nezaměnitelně a srozumitelně v záhlaví napadeného rozsudku a z výroku je jednoznačné, jakým způsobem bylo rozhodnuto. Není tak možné stěžovateli přisvědčit, že by napadený rozsudek byl z tohoto důvodu nepřezkoumatelný ve smyslu § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s.

Následně mohlo být přistoupeno k vypořádání námitek vztahujících se k právnímu posouzení věci, zákonnosti postupu ve správním řízení a námitek týkajících se tvrzených těžkých procesních vad v řízení před krajským soudem.

Pokud jde o stěžovatelem rozporované nesprávné posouzení otázky vlastnického práva vybraných výrobků (a z toho plynoucí důsledky možné zmatečnosti správního řízení) a námitku, že rozhodnutí o zabránění vybraných výrobků bylo zatíženo těžkou vadou (neboť nebylo doručeno osobě zúčastněné na řízení, jako jeho vlastníku), je Nejvyšší správní soud nucen předeslat, že otázka vlastnického práva je v daném typu správního řízení naprosto bezpředmětná; proto i argumentace stěžovatele založená na tvrzení, že vlastníkem vybraných výrobků je osoba zúčastněná na řízení, nemůže obstát.

Pro přehlednost je vhodné vyjít z popisu mechanismu zákonného postupu správního orgánu při rozhodování dle ustanovení § 42 odst. 12 zákona o spotřebních daních tak, jak dopadá na posuzovaný případ. Podle ustanovení § 42 odst. 2 zákona rozhodne celní úřad nebo celní ředitelství o zajištění vybraných výrobků tehdy, pokud *právnícká nebo fyzická osoba, která tyto výrobky skladuje ve větším množství* (§ 4 odst. 3), neprokáže, že se jedná o vybrané výrobky zdaněné, nebo pokud neprokáže způsob jejich oprávněného nabytí za ceny bez daně. Postup při zajištění je následující: správce daně nejprve ústně oznámí opatření o zajištění vybraných výrobků *osobě, u které byly vybrané výrobky zjištěny* (§ 42 odst. 4 zákona); zde (a v následujících odstavcích) se uplatňuje legislativní zkratka „*kontrolovaná osoba*“. Současně správce daně vyhotoví protokol, ve kterém uvede i důvod zajištění, a tento na místě předá *kontrolované osobě*. V písemném

rozhodnutí o zajištění, které musí být vydáno nejpozději následující pracovní den po dni vyhotovení protokolu, uvede správce daně důvody, pro které se (mimo jiné) vybrané výrobky zajišťují, a poučení o právech a povinnostech *osoby, jíž se rozhodnutí týká* (§ 42 odst. 5 zákona). Podle ustanovení § 42 odst. 9 zákona o spotřebních daních trvá zajištění vybraných výrobků do doby, než je pravomocně rozhodnuto o jejich propadnutí nebo zabrání, případně do doby, kdy se prokáže, že s vybranými výrobky nebylo nakládáno způsoby uvedenými v odstavcích 1 a 2. Správce daně tedy přistoupí následně k rozhodnutí o propadnutí zabraných výrobků ve smyslu ustanovení § 42 odst. 11 citovaného zákona [je-li znám jejich vlastník, tedy *kontrolovaná osoba* – písm. a), nebo (jiná) *osoba, která výrobky vlastní* – písm. b)], popřípadě rozhodne o jejich zabraní postupem dle ustanovení § 42 odst. 12 zákona [jestliže *osoba, která tyto vybrané výrobky (...) vlastní, není (...) známa*]. V citovaných ustanoveních lze vysledovat jistý terminologický nesoulad v tom, že na jedné straně se hovoří o *osobách, kterých se rozhodnutí o zajištění vybraných výrobků týká* a na druhé straně o *kontrolované osobě*, přičemž s výjimkou případu uvedeného v § 42 odst. 11 písm. b) zákona o spotřebních daních, musí jít nepochybně o stejný subjekt. Bez ohledu na to je však zcela evidentní, že tyto osoby mohou, ale také nemusí být, vlastníkem těchto výrobků.

Vlastnické právo samo o sobě tedy není vůbec rozhodné pro posouzení, vůči komu bude směřovat rozhodnutí o zajištění vybraných výrobků; zde zcela postačí i jen určení subjektu, u něhož byly tyto výrobky zjištěny a prokázány, že s nimi bylo nakládáno některým z nedovolených způsobů uvedených v § 42 odst. 1 zákona o spotřebních daních (při dopravě) či dle § 42 odst. 2 citovaného zákona (při skladování). V případě konečného rozhodnutí o osudu těchto výrobků je již jejich vlastnictví relevantní, neboť je-li vlastník znám, rozhoduje se o jejich propadnutí a v případě opačném o zabraní. Faktické důsledky obou rozhodnutí jsou však stejné.

Pro projednávanou věc, kdy bylo rozhodováno o zabraní vybraných výrobků nalezených v areálu stěžovatele dle ustanovení § 42 odst. 12 zákona o spotřebních daních, tak musely být kumulativně splněny čtyři podmínky: předmětem řízení musely být právě *vybrané výrobky*, u nichž *nebylo prokázáno jejich zdanění či oprávněné nabytí za ceny bez daně*; ty musely být kontrolovanou osobou *skladovány*, přičemž *nebyl znám jejich vlastník*.

V projednávané věci při kontrole prováděné v areálu lihovaru zjistil správce daně existenci 140 951 litrů lihových zásob uskladněných ve čtrnácti nádobách a nádržích; sedm nádrží bylo umístěno po pravé straně příjezdové komunikace směrem do areálu lihovaru Hrobice čp. 53 v prostoru oploceném drátěným plotem, tři nádrže byly umístěny ve skladovací hale v pravé zadní části budovy stojící po pravé straně příjezdové komunikace směrem do areálu lihovaru a čtyři nádoby a nádrže byly umístěny ve skladovací hale se dvěma řadami ocelových nádrží v budově po pravé straně příjezdové komunikace směrem do areálu lihovaru. Stěžovatel přitom již od počátku namítal, že není vlastníkem těchto zásob, tvrdil, že o jejich existenci nemá povědomost a za vlastníka později (v protokolu o provedeném místním šetření ze dne 21. 7. 2004 zástupce stěžovatele ještě neuváděl nic o vlastnickém právu osoby zúčastněné na řízení) označoval původního vlastníka areálu – osobu zúčastněnou na řízení. Naopak celní orgány vycházely z toho, že vlastník nebyl v době vydání rozhodnutí o zajištění znám, resp. ničí vlastnické právo nebylo správcem daně

prokázáno. Účastníkem řízení o zabrání vybraných výrobků byl (stejně jako při rozhodování o jejich zajištění) výlučně stěžovatel.

Z uvedeného je zřejmé, že mezi stěžovatelem a žalovaným není sporu o tom, že u předmětných lihových zásob *nebylo prokázáno jejich zdanění či oprávněné nabytí za cenu bez daně*. Ostatní podmínky pro postup dle ustanovení § 42 odst. 12 zákona o spotřebních daních však již sporné jsou.

Stěžovatel především namítá, že zjištěné zásoby byly toliko odpadními tekutinami, obsahujícími líh. Tento argument však již přesvědčivě vyvrátil správce daně na základě výsledků analýzy odebraných vzorků provedené v Celně technické laboratoři Celního ředitelství v Hradci Králové, z čehož zcela správně vycházel i krajský soud. Nejvyšší správní soud, shodně s krajským soudem, považuje výhrady stěžovatele k této dílčí otázce za bezpředmětné a taktéž považuje za prokázané, že se jednalo o *vybrané výrobky* ve smyslu definice tohoto pojmu uvedené v § 1 odst. 1 zákona o spotřebních daních.

Další podmínkou pro vydání rozhodnutí dle ustanovení § 42 odst. 12 zákona o spotřebních daních je *skladování* vybraných výrobků. Stěžovatel přitom již od počátku správního řízení namítá, že o existenci předmětných lihových zásob až do doby provedené kontroly nevěděl, přičemž zejména poukazuje na rozlehlost areálu, absenci prohlídky při jeho přebírání od správce konkurzní podstaty a obsah delimitačního protokolu, ve kterém o zásobách lihu není zmínka. Pojem „skladování“ není v zákoně o spotřebních daních vymezen. Stěžovatel byl jakožto kontrolovaná osoba (tj. osoba u níž byly vybrané výrobky zjištěny) a vlastník areálu lihovaru pokládán správcem daně za skladovatele zjištěných vybraných výrobků *per se*. Z povahy věci však plyne, že vlastníka nemovitosti, v níž je uskladněno jisté zboží, nelze *a priori* považovat za skladovatele těchto věcí. U skladování je totiž nutno předpokládat jistý kvalifikovaný vztah k uskladněnému zboží. Atributem skladování bude přinejmenším vědomost o zboží a úmysl je uchovávat a zajistit před znehodnocením, odcizením apod. Na daný případ nelze jistě mechanicky aplikovat definici předmětu smlouvy o skladování uvedenou v ustanovení § 527 obchodního zákoníku (dle kterého se skladovatel zavazuje převzít věc, *aby ji uložil a opatroval*); bylo by nicméně v rozporu s principem vnitřní souladnosti a nerozpornosti právního řádu (Ústavním soudem opakovaně vysloveném – viz např. nález ze dne 29. 1. 2008, sp. zn. Pl. ÚS 72/06, publikovaný pod č. 291/2008 Sb.) dávat pojmu *skladování*, užitému (bez bližšího vymezení) v zákoně o spotřebních daních zcela odlišný význam oproti jeho definici podané v citovaném ustanovení obchodního zákoníku. Na neudržitelnost výkladu, který by zařazením soukromoprávního institutu do normy veřejného práva vedl k eliminaci jeho (soukromým právem vymezené) podstaty, ostatně již v minulosti poukazoval jak Ústavní soud (např. v nálezu I. ÚS 429/01, publikovaném pod č. 134 ve svazku č. 34, na str. 351 an., Sb. n. a u. ÚS) tak i Nejvyšší správní soud (viz např. rozsudek ze dne 26. 10. 2005, sp. zn. 2 Afs 81/2004, publikovaný pod č. 791/2006 Sb. NSS). V tomto smyslu by tedy bylo nutné, aby celní orgány o zabrání rozhodovaly pouze tehdy, budou-li mít za prokázané, že objevené vybrané výrobky jsou skutečně skladovány, ve smyslu dodržení alespoň nejzákladnějších definičních znaků tohoto pojmu, jak byly uvedeny výše. Tak tomu ovšem v nyní posuzované věci nebylo, neboť celní orgány se argumentací stěžovatele (jak byla popsána výše) vypořádaly pouze odkazem na jeho vlastnické právo k areálu a na irelevanci jeho případného vlastnického práva k vybraným

výrobků. Odůvodnění správních rozhodnutí obou stupňů neobsahuje žádnou úvahu týkající se naplnění podmínky skladování stěžovatelem, přestože argumentace stěžovatele vůči ní fakticky směřovala. Sluší přitom dodat, že jakkoli se, ve smyslu ustanovení § 138 zákona o spotřebních daních, *v řízeních ve věcech upravených tímto zákonem postupuje podle zvláštního právního předpisu upravujícího správu daní, s výjimkou části šesté*, nelze ustanovení tohoto předpisu – daňového řádu aplikovat zcela mechanicky i pokud jde o otázku povinnosti tvrzení a důkazního břemene rozvržených mezi daňový subjekt a správce daně ustanoveními § 31 odst. 8 a 9 daňového řádu (jak to učinil žalovaný). Osoba, která je účastníkem řízení o zabránění vybraných výrobků totiž není daňovým subjektem (§ 6 daňového řádu) a pojmově tedy na ni ustanovení § 31 odst. 9 daňového řádu nedopadá. Netíží ji proto zmiňovaná břemena a je primárně věcí celních orgánů prokázat, že způsob nakládání kontrolované osoby se zjištěnými vybranými výrobky lze považovat za skladování.

Ze skutečností uvedených v předchozím odstavci by se mohlo jevit, že obě správní rozhodnutí jsou nepřezkoumatelná pro nedostatek důvodů a krajský soud tedy pochybil, pokud je pro tuto vadu nezrušil. Takový závěr by však byl předčasný, neboť je vystaven toliko na jazykovém výkladu ustanovení § 42 odst. 2 a 12 zákona o spotřebních daních. Nejvyšší správní soud si je nicméně vědom praktických potíží, které by s dokazováním shora popsaných skutečností byly spojeny a které by mohly, dle jeho názoru, vést často i ke zmaření účelu celého řízení. Shora popsaný výklad proto konfrontoval i s výkladem teleologickým. Z důvodové zprávy k návrhu zákona o spotřebních daních (<http://www.psp.cz/sqw/text/tiskt.sqw?O=4&CT=317&CT1=0>) není úmysl zákonodárce, který ho vedl k užití pojmu *skladuje* seznatelný. Zcela zřejmý se však jeví účel celého ustanovení § 42 zákona o spotřebních daních, respektive jednotlivých řízení vedených v jeho režimu. Mimo pochybnost jsou jím opatření směřující proti distribuci a spotřebě vybraných výrobků, u kterých existují důvodné pochybnosti o jejich řádném zdanění (či o jejich oprávněném nabytí bez daně). Jde jednak o opatření, která mají povahu bezprostředních zásahů (zajištění výrobků), jednak (následně) povahu konečného rozhodnutí o právním režimu výrobků a posléze i o jejich dalším použití. Jestliže i v případě zajištění výrobků je toto řízení vázáno na existenci *skladovaných* výrobků, lze si jen obtížně představit, jak by v rámci tohoto neodkladného úkonu, který lze (jak již bylo uvedeno) považovat za bezprostřední zásah, mělo být splnění výše příkladmo uvedených atributů skladování posuzováno. Povaha tohoto správního úkonu spočívá totiž v okamžitém (avšak časově omezeném) odvrácení bezprostředně hrozící společenské újmy, nelze-li tohoto cíle dosáhnout jinak; směřuje přitom proti tomu, o kom lze v daný okamžik usuzovat, že je za tento nežádoucí stav odpovědný. Z tohoto pohledu je závěr plynoucí z jazykového výkladu zcela neudržitelný a pojem *skladování* by měl být vykládán spíše ve smyslu detence. Za situace, kdy je stejný pojem ve stejné normě součástí hypotézy pro postup dle ustanovení § 42 odst. 12 zákona o spotřebních daních, nelze mu přikládat ani v tomto řízení jiný obsahový význam. Navíc, pokud by i rozhodování o zabránění výrobků bylo podmíněno jejich skladováním ve smyslu shora podaného jazykového výkladu, nebylo by možné jeho režimu podříditi případy, kdy by (dříve zajištěné) výrobky nebyly (kvalifikovaně) skladovány. Pak by ovšem byly orgány státu postaveny před otázkou, zda má být na tyto výrobky (jejichž volná dispozice je v rozporu s veřejným zájmem) pohlíženo jako na věci opuštěné či ztracené dle občanského zákoníku, jako na odpad v režimu zákona o odpadech či ve zcela jiném režimu. Tomuto posouzení by pak nutně

musela odpovídat i kompetence příslušných orgánů, neboť v případě, kdy by nebylo lze rozhodnout v režimu ustanovení 42 zákona o spotřebních daních, nebyla by bez dalšího založena ani pravomoc celních orgánů. Lze tedy uzavřít, že teleologickým výkladem lze dospět ke zcela jinému výkladu pojmu *skladuje* užitému v § 42 odst. 2 zákona o spotřebních daních.

Z výše uvedeného je zřejmé, že dochází ke střetu dvou výkladových metod, neboť „*obě jsou možné, z určitých úhlů pohledu rozumné a nikoli nepřesvědčivé, a přitom vedou k odlišným závěrům*“ (rozsudek rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 16. 10. 2008, č. j. 7 Afs 54/2006 - 155, dostupný na www.nssoud.cz). Jde-li o výkladové metody srovnatelně přesvědčivé, je v oblasti veřejného práva zásadně žádoucí upřednostnit výklad příznivější pro adresáta rozhodnutí opírajícího se o interpretovanou normu (srov. např. nálezn Ústavního soudu ze dne 13. 9. 2007, sp. zn. I. ÚS 643/06, dostupný na <http://nalus.usoud.cz>). Tento postulát vychází z objektivně daného slabšího postavení soukromoprávního subjektu, vůči němuž orgán veřejné moci vystupuje ve vrchnostenském postavení (a lze proto na pravidla jeho chování klást přísnější omezení). Rozšířený senát Nejvyššího správního soudu však ve shora zmiňovaném rozsudku taktéž uvedl, že toto pravidlo se neuplatní absolutně; vždy je třeba vážit, v jak intenzivním nepoměru se adresát rozhodnutí vůči orgánu veřejné moci nachází. V projednávané věci má zdejší soud zato, že negativní důsledky plynoucí pro adresáta rozhodnutí vydaného dle ustanovení § 42 odst. 12 zákona o spotřebních daních, z použití teleologického výkladu, jsou nepoměrně menší (nezřídka takové rozhodnutí do sféry jeho subjektivních práv vůbec nezasahuje), než by tomu bylo v případě upřednostnění výkladu jazykového pro stát (reprezentovaný celními orgány). Praktický dopad přijetí jazykového výkladu citovaného ustanovení do soukromoprávních vztahů by byl pozitivní ve smyslu užšího okruhu případů, kdy by (zjednodušeně řečeno) nedovolené nakládání s vyhrazenými výrobky mohlo být řešeno v režimu zákona o spotřebních daních. To nicméně nutně nevylučuje možnost dosažení cíle zamýšleného ustanovením § 42 zákona jinými právními prostředky (ať již výše naznačenými, či zcela jinými); právní pozice subjektu, který by tyto výrobky „kvalifikovaně“ neskladoval, by mohla být v těchto případech dokonce mnohem problematičtější, právě s ohledem na fakt, že je v jeho případě pojmově vyloučeno jeho vlastnické právo k těmto výrobkům. Naproti tomu dopad na shora popsané společenské zájmy by byl nepochybně v praxi daleko významnější a mohl by vést prakticky ke znemožnění efektivního boje proti nezdaněné výrobě, distribuci a spotřebě vybraných výrobků. Z těchto důvodů proto Nejvyšší správní soud při výkladu pojmu „*skladuje*“, použitého v ustanovení § 42 odst. 2 zákona o spotřebních daních, použil teleologickou interpretační metodu. Argumentace stěžovatele založená na tvrzení, že o existenci předmětných lihových zásob neměl povědomost tak z hlediska (ne)naplnění podmínky *skladování* nemůže obstát.

Pokud jde konečně o otázku vlastnického práva k vybraným výrobkům, ve vztahu k předloženým důkazním prostředkům (pravomocná rozhodnutí soudů) považuje Nejvyšší správní soud v obecné rovině závěry krajského soudu jako správné. Nad rámec jeho argumentace považuje za žádoucí uvést, že usnesení civilního soudu o schválení smíru vydané podle ustanovení § 67 občanského soudního řádu (dále jen „o. s. ř.“), jehož obsahem je schválení smíru účastníků ohledně toho, kdo je výlučným vlastníkem lihových zásob, nelze považovat za rozhodnutí ve smyslu ustanovení § 28 daňového řádu, kterým

by byl žalovaný vázán. Za takové rozhodnutí by v daném případě bylo lze považovat pouze pravomocný rozsudek, v němž civilní soud nalezl, kdo je vlastníkem lihových zásob, a to po zjištění skutkového stavu, ať již cestou dokazování či jako nespornou skutečnost. V tomto případě by se však jednalo o jednu z vlastnických žalob (§ 80 písm. c) o. s. ř.], kde je soud povinen rozhodnout pouze v souladu s hmotným právem, zatímco ve smírčím řízení (které nelze zaměňovat s řízením nalézacím) se soud omezuje pouze na zjištění souhlasného stanoviska účastníků a pojmové způsobilosti upravit jejich dosud vzájemně sporné poměry soukromoprávní dispozicí (blíže viz např. Sborník stanovisek, závěrů, rozborů a zhodnocení soudní praxe, zpráv o rozhodování soudů a soudních rozhodnutí Nejvyššího soudu, vydaný Nejvyšším soudem ČSSR v r. 1980, s. 315 an.). V případě smírčího řízení tedy soud nevystupuje jako věcný arbitr sporu, ale pouze jako garant jejich souhlasně projevené vůle. Pokud jde dále o rozsudek, kterým byl stěžovatel zavázán vydat předmětné lihové zásoby osobě zúčastněné na řízení, zde je nutno poukázat na fakt, že ten byl vydán za použití ustanovení § 153a o. s. ř., tedy rozsudkem pro uznání. V tomto procesním režimu není povinností soudu zjišťovat skutečný stav věci ani oprávněnost uplatněného nároku (vychází se z žalobních tvrzení) a je naopak jeho povinností rozhodnout v intencích žaloby, nebrání-li tomu povaha věci, či nevedlo-li by to k porušení kogentních předpisů (srov. např. usnesení Nejvyššího soudu České republiky ze dne 30. 11. 2005, sp. zn. 30 Cdo 2602/2004, dostupné na www.nsoud.cz). Zmiňovaný rozsudek, kterým bylo vyhověno reivindikační žalobě osoby zúčastněné na řízení formou rozsudku pro uznání tedy v skutku není rozhodnutím o určení vlastnického práva k předmětu sporu. Tento závěr platí beze zbytku konečně i pro usnesení rejstříkového soudu vydané dle ustanovení § 75b odst. 2 obchodního zákoníku, neboť zde otázka vlastnického práva k majetku, který zůstal nevypořádan i po výmazu společnosti z obchodního rejstříku, byla řešena pouze jako předběžná otázka; soud v tomto řízení není povolán arbitrárně rozhodovat o (ne)existenci jakéhokoli vlastnického práva.

Opírá-li se tedy opakovaně uplatňované tvrzení stěžovatele, že vlastníkem vybraných výrobků je osoba na řízení zúčastněná, o zmiňované rozsudky civilních soudů a soudu rejstříkového, krajský soud postupoval správně, pokud závěr celních orgánů o tom, že jejich vlastník není znám, neoznačil za nezákonný. Je sice skutečností, že napadený rozsudek se v této otázce fakticky pouze odvolává na závěry uvedené v odůvodnění rozhodnutí žalovaného, které označuje za správné) nelze mu v tomto směru však ničeho vytknout. Jakkoli je totiž otázka zjištění vlastníka vybraných výrobků pro celé řízení klíčová (neboť od ní odvisí, v jakém procesním režimu se řízení povede, tedy zda bude vedeno řízení o zabránění či o propadnutí výrobků) a měla by být proto ze strany celních orgánů skutkově co nejúplněji podložena, nelze přehlédnout, že žaloba žádné výhrady směřující k otázce dostatečnosti skutkových zjištění nevznesla. Krajský soud tedy svým postupem pouze důsledně respektoval dispoziční zásadu, již řízení vedené dle části třetí hlavy druhé dílu prvního ovládáno (§ 71 odst. 1 písm. d) s. ř. s. , § 75 odst. 1 s. ř. s.]. Směřuje-li snad argumentace stěžovatele k tvrzení o poškození procesních (a potažmo i hmotných) práv osoby zúčastněné na řízení, zde nelze než konstatovat, že se stěžovatel dovolává ochrany cizích práv, což je v rozporu s podmínkami aktivní legitimace vymezenými v ustanovení § 65 s. ř. s. Navíc nelze přehlédnout, že společnost Kavona, a. s. v likvidaci byla již v době řízení před prvostupňovým orgánem opětovně zapsána v obchodním rejstříku a mohla tak proti postupu celních orgánů brojit, a to jak ve

správním řízení, tak i případně cestou správní žaloby (stejně jako stěžovatel); v jejím případě z pozice opomenutého účastníka správního řízení.

Nejvyšší správní soud se konečně zabýval též zbývajícimi kasačními námitkami opírajícími se o ustanovení § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s.; nejprve se zabýval tvrzením, podle kterého došlo k porušení procesních práv stěžovatele a osoby zúčastněné na řízení tím, že jim nebylo doručeno vyjádření žalovaného k žalobě. V této otázce dospěla judikatura Nejvyššího správního soudu k závěru, že *„nedoručení vyjádření druhému účastníku řízení za situace, kdy je soudem o žalobě rozhodováno bez jednání a za situace, kdy soud z tohoto vyjádření ve svém rozsudku vycházel, je vadou řízení.“* (viz. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 6. 12. 2007, č. j. 2 Afs 91/2007 - 90, dostupný z www.nssoud.cz). Komunikaci soudu s účastníky po podání žaloby proti rozhodnutí správního orgánu upravuje zejména ustanovení § 74 odst. 1 s. ř. s., podle něhož *„předseda senátu doručí žalobu žalovanému do vlastních rukou a doručí ji těm osobám zúčastněným na řízení, jejichž okruh je ze žaloby zřejmý. Současně uloží žalovanému, aby nejdéle ve lhůtě dvou měsíců předložil správní spisy a své vyjádření k žalobě. Došlé vyjádření doručí žalobci a osobám zúčastněným na řízení; přitom může žalobci uložit, aby podal repliku.“* V této souvislosti je nutno konstatovat, že zasílání jednotlivých vyjádření účastníkům je Evropským soudem pro lidská práva vnímáno jako důležitý atribut spravedlivého procesu (viz např. *Krčmář proti České republice*, rozsudek č. 35376/96). Je zřejmé, že účastníci musejí být seznámeni s každým důkazem nebo stanoviskem, jejichž účelem je ovlivnit rozhodování soudu, a musí mít možnost se k nim vyjádřit.

Zdejší soud ověřil, že napadený rozsudek přepisuje obsah vyjádření žalovaného v rekapitulační části odůvodnění, kde by se měly nacházet skutečnosti relevantní pro rozhodnutí ve věci. V části obsahující právní hodnocení věci krajský soud předeslal, že *„skutkový stav konstatovaný žalovaným v napadeném rozhodnutí a doplněný ve vyjádření k žalobě je podán objektivně.“* V kontextu obsahu napadeného rozsudku a závěrů v něm obsažených nelze než uzavřít, že krajský soud s obsahem vyjádření žalovaného pracoval, vycházel z něj a ztotožnil se s ním. Navíc nelze přehlédnout komplexnost a obsažnost vyjádření žalovaného, kterým reagoval na žalobní námitky stěžovatele, a to v rozsahu čítajícím osm stran textu. Z obsahu vyjádření žalovaného je naprosto zjevné, že obsahovalo i jiná, nová tvrzení a reakce ve vztahu k žalobním námitkám stěžovatele, než jaké lze vysledovat v napadeném rozhodnutí. Ve svém vyjádření se žalovaný vyslovuje např. ke stavu inventarizace lihových zásob společnosti AGAP, spol. s r. o., v likvidaci (nájemce stěžovatele) a osoby zúčastněné na řízení k 31. 12. 2003; vyvrací žalobcovu tvrzení, že se jednalo o odpad, obsahující líh; rozebírá nájemní vztahy v areálu lihovaru v roce 2004 a dospívá k závěru, že lihové zásoby nemohly být vyrobeny po 1. 1. 2004; uvádí své přesvědčení, že stěžovatel a osoba zúčastněná na řízení jednali účelově a koordinovaně tak, aby zkrátili stát na spotřební dani; vyjadřuje se k námitce, že nechal přemístit zajištěné lihové zásoby až po prodeji areálu lihovaru třetí osobě; cituje závěry Krajského soudu v Hradci Králové ve věci vedené pod sp. zn. 30 Ca 7/2006 (rozsudek ze dne 15. 9. 2006) týkající se stěžovateli vyměřené spotřební daně ve výši 22 100 205 Kč. K těmto všem tvrzením se stěžovatel a osoba zúčastněná na řízení nemohli z důvodu pochybení soudu vyjádřit a pokusit se je vyvrátit.

V dané věci přihlédl Nejvyšší správní soud i ke skutečnosti, že bylo rozhodnuto bez nařízení jednání, podle ustanovení § 51 odst. 1 s. ř. s. V případě, kdy soud rozhoduje o věci samé bez jednání, je nezbytné, aby účastníci řízení měli k dispozici všechny podklady, ze kterých bude soud při samotném rozhodování vycházet. Je-li obecně soud povinen doručit účastníkovi vyjádření jiného účastníka (a to zejména pokud z něj bude při rozhodování vycházet), je v situaci, kdy se ve věci samé rozhoduje bez nařízení jednání, nutné tento závěr aplikovat ještě důsledněji. Účastníci se totiž nemohou o skutečnostech, z nichž bude soud vycházet, a podáních druhého účastníka dozvědět při tomto soudním roku, který je k tomu primárně určen. Je tak nezbytné, aby jim veškeré relevantní podklady a vyjádření byly doručeny.

Pokud tedy krajský soud toto vyjádření žalovaného stěžovatele a osobě zúčastněné na řízení nedoručil a poté z něj ve svém rozsudku, vyneseném bez nařízení jednání, vycházel, dopustil se procesního pochybení. Řízení před krajským soudem je tedy zatíženo vadou, přičemž tato vada mohla mít za následek nezákonné rozhodnutí ve věci samé ve smyslu ustanovení § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s.

Námítka stěžovatele, že krajský soud vrátil veškeré přílohy po vydání rozsudku zpět žalovanému, je nepřipadná, neboť je uplatněna jen v obecné rovině a stěžovatel s ní nespojil žádná konkrétní tvrzení o zásahu do svých procesních práv před Nejvyšším správním soudem.

Konečně uvádí-li stěžovatel, že původ skladových zásob bylo možno zjistit z výpovědí svědků Janouška, Bechyni a Jadrného, bývalých zaměstnanců státního podniku působícího v areálu lihovaru v 80. letech minulého století, je na místě především uvést, že v tomto směru v žalobě ničeho nenamítal, ač tak zjevně učinit mohl; krajský soud se tedy s tímto tvrzením nemohl vypořádat, a proto k takto nově uplatněné skutečnosti ve smyslu § 109 odst. 4 s. ř. s. nepřihlédl.

Nejvyšší správní soud tedy neshledal naplnění žádného z namítaných kasačních důvodů a kasační stížnost proto, v souladu s ustanovením § 110 odst. 1, větou druhou s. ř. s., zamítl.

O náhradě nákladů tohoto řízení bylo rozhodnuto ve smyslu ustanovení § 60 odst. 1, věty první s. ř. s., ve spojení s ustanovením § 120 s. ř. s., dle kterého nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Vzhledem k tomu, že stěžovatel byl v řízení o kasační stížnosti procesně neúspěšný, právo na náhradu nákladů řízení mu nenáleží. Pokud jde o procesně úspěšného účastníka – žalovaného, v jeho případě nebylo prokázáno, že by mu v souvislosti s tímto řízením nějaké náklady vznikly. Nejvyšší správní soud proto v jeho případě rozhodl tak, že se mu právo na náhradu nákladů řízení nepřiznává. Osobě na řízení zúčastněné soud v souvislosti s tímto řízením žádné povinnosti neuložil a neshledal ani existenci jiných důvodů, které by v jejím případě odůvodňovaly přiznání nákladů řízení, ve smyslu § 60 odst. 5 s. ř. s.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 26. února 2009

JUDr. Miluše Došková
předsedkyně senátu